

OBSAH.

Hlava I. BÁSNICKÁ A SDĚLOVACÍ ŘEČ. PŘÍZVUK. PAUSY VE VĚTÁCH. CIZÍ SLOVA.

	Strana
§ 1. Jak básníci i odborní spisovatelé propracovávají svou řeč	3
§ 2. Řeč sdělovací a řeč básnická; odborné názvy. — (Cv. 3. a 4. pravopisné.)	7
§ 3. Řeč básnická a její prostředky: epitheta (básnické přívlastky), přirovnání, metafora.	11
§ 4. Slovní přízvuk hlavní a vedlejší; příklonky. Spád klesavý a stoupavý. Pausy ve větě; řeč splývavá a úryvkovitá. — (Cv. 3. předložky; 9. interpunkce.)	15
§ 5. Cizí slova; jejich pravopis. — (Cv. 3. a 5. slohové: o dárcích k Mikuláši, o jízdě autem; 4. pravopisné.)	20
Závěrečné úkoly (3. popis lípy.)	24

Hlava II. JEDNODUCHÁ VĚTA A JEJÍ DRUHY. POŘÁDEK SLOV A VĚTNÝ PŘÍZVUK. CITOSLOVCE.

§ 6. Část podmětová a přísudková. Obvyklý pořádek slov ve větě. — (Cv. 1. a 3. tvary, vyplývající ze shody; 6. spona a přísudek v nom. a instr.; 7. slohové: o malíři pokojů; 8. deník.)	27
§ 7. Bezpodměté věty a věty s podmětem neurčitým. Věty kusé; citoslovce. — (Cv. 7. slohové: v lese před bouří.)	33
§ 8. Přívlastek shodný—neshodný; přístavek. — (Cv. 1. pravopisné; 2. rozdělovací znaménka; 4. postavení rozvitého přívlastku; 7. slohové: a) popis podzimu, b) co se dělá s vlnou?)	39
§ 9. Doplněk k podmětu a k předmětu, shodný a neshodný. — (Cv. 2. pravopisné; 5. jmenné tvary v bás. řeči.)	45
§ 10. Přízvuk větný. Převrácený pořádek slov. — (Cv. 6. pořádek slov v básn. řeči; 7. ustálené výrazy; 8. začátek vypravování.)	49
§ 11. Úprava tisku; zdůrazňování slov tiskem. — (Cv. 4. pravopisné: rozum a štěstí; 2. a 3. slohové: návrh oznámení a inserátu.)	55
§ 12. Tón vět tázacích, žádacích, zvolacích. — (Cv. 1. interpunkce; 4. oslovení; 6. a 7. personifikace.)	59
Závěrečné úkoly (19. Javorinské slavnosti.)	65

Hlava III. SLOVESO.

Strana

- § 13. Činnost nebo stav. Slovesný rod. Slovesa předmětná a podmětná. — (Cv. 5. slovesa vyjadřující zvuky; 7. slohové: lepič plakátů.) 67
- § 14. Kondicionál; imperativ. — (Cv. 4. slohové o různých tématech.) 71
- § 15. Rozdělení pravidelných sloves na pět tříd. — (Cv. 1. pravopisné; 6. slohové: zima.) 75
- § 16. Slovesa I. a V. třídy (vzory I. tř. *nese, rove, maže*; V. tř. *dělá*) — (Cv. 6. slohové: o Odysseovi; 8. dialog. hádka zvířat o přednostech.) 80
- § 17. Slovesa II. a III. třídy (vzory II. tř. *táhne, plyne*; III. tř. *hraje, miluje*). Podstat. jm. slovesné. — (Cv. 1. pravopisné; 4. passivum; 5. verb. subst.) 85
- § 18. Slovesa IV. třídy (vzory *proší, trpí, sázejí*). Slovesa odvozená od jmen a od sloves. — (Cv. 1. a 2. pravopis. a gram.; 3. passivum; 4. verbál. subst.; 7. slohové: dopis skautky.) 91
- § 19. Přechodníky; přechodník přítomný; děj současný. Slovesa iterativní. Slovesa nepravidelná. — (Cv. 1. pravopisné; 9. slohové: zimní ráno v městě.) 98
- § 20. Přechodník minulý; přechodníky pro děj předčasný. Vazby přechodníkové. — (Cv. 4. adjektiva z přechodníků; 5. a 6. slohové: různé objednávky; jak jsem se naučil plavat a p.) 104
- § 21. Vzory smíšené v I. tř. (*peče, umře*) a vzory nepravidelné v II. tř. (*začne, vezme*). — Přehled tříd a vzorů pravidelných sloves. — (Cv. 3. *bere* — *běře* atd.; 4. *vezmi*; 10. tvoření vět podle nakreslených vzorců.) 108
- Závěrečné úkoly 115

Hlava IV. SOUVĚTÍ PODŘADNÉ. SPOJKY VE VĚTĚ ROZŠÍŘENÉ. SOUVĚTÍ SOUŘADNÉ.

- § 22. Souvětí podřadné. Druhy vedlejších vět, zejm. způsobové, přirovnávací a výsledkové. — (Cv. 4. vedl. věta doplňková; 6. slohové: telegram — dopis.) 119
- § 23. Vedlejší věty příčinné: důvodové, účelové, podmínkové, přípustkové. (Cv. 4. rozděl. znaménka; cv. 5.—9. Souhrnná cvičení na souvětí podřadná; 7. a 8. slohová s větami na kdyby.) 124
- § 24. Spojení slučovací, stupňovací, odporovací, rozlučovací, důsledkové v rozšířených členech větných. — (Cv. 1. rozdělovací znaménka; 3. shrnování článku v stručný obsah; 4. rozvádění stručného vypravování; 5. nadpisy novinářských zpráv.) 131
- § 25. Souvětí souřadné: slučovací, odporovací, rozlučovací, důsledkové a důvodové. — (Cv. 4. a 5. slohová: stavba domu a popis domu.) 135

§ 26. Spojení vět tónem beze spojek. — (Cv. 3. rozlučovací otázka nepřímá; 5. dialogisace pohádky; 6. slohové: shrnování v nadpisy odstavců; 7. rozvádění nadpisů ve vypravování.)	139
Závěrečné úkoly	143

Hlava V. PODSTATNÉ JMÉNO.

§ 27. Společný základ slov, přípony, předpony, koncovy. — (Cv. 4. zdobnělá podst. jména; 6. <i>-ství, -stvo (-ctví, -ctvo)</i> ; 10. závody v pravopisném diktátu na <i>-y-</i> .)	145
§ 28. Obměny hlásek v základu slov. — (Cv. 1. pravopisné; 3. subst. <i>sémě</i> a <i>p.</i> ; 4.—5. subst. jako <i>kámen</i> a <i>p.</i> ; 6. <i>den, týden</i> ; 7. pravopisné; 9. slohové: rozhovor mezi hajným a turisty.)	150
§ 29. Odchytky ve skloňování substantiv. Vzor <i>kost</i> . — (Cv. 2. <i>net', máti, dcera</i> ; 3. pravopisné; 6. slohové: popis lesa.)	155
§ 30. Substantiva pomnožná a hromadná. Tvary dvojné; odchytky v tvarech plurálu. (Cv. 4. na tvary slov: obyvatel, přítel, host, lidé, koně, bratr, kněz; 6. a 8. slohové: o rodinné slavnosti; popis radia nebo jiného stroje; 7. na místní jména.)	160
§ 31. Cizí substantiva obecná. — (Cv. 4. skloňování slova <i>idea</i> ; 5. synonyma; 6. slohové: popis tunguzské rodiny Lamutů.)	164
§ 32. Jména osobní a příjmení; skloňování cizích jmen. — (Cv. 2. skloňov. jmen, jako <i>Máňa, Váša</i> ; 6. slohové: řecká báje; 7. pravopisné; 8. gradace.)	167
Závěrečné úkoly	171

Hlava VI. PŘÍDAVNÁ JMÉNA. PŘÍSLOVCE. PŘEDLOŽKY A PŘEDPONY. ČÍSLOVKY. ZÁJMENA.

§ 33. Přídavná jména a příslovce (jejich tvoření). — (Cv. 1. adj. na <i>-cí</i> ; 6. a 7. přivlastňovací adjektiva; 9. <i>b</i>) popis městečka podle mapky; 10. jmenné tvary a výrazy příslovečné.)	173
§ 34. Stupňování přídavných jmen a příslovčí. — (Cv. 10. zesilování hyperbolou a opakováním.)	180
§ 35. Předložky vlastní a nevlastní. — (Cv. 3. předložky <i>mimo, kromě</i> ; 7. opakování téhož subst. po různých předložkách.)	187
§ 36. Předpony. — (Cv. 1. pravopisné: adv. jako <i>nahoru</i> a <i>j.</i> ; 6. slohové: pozvání a zápas v odbijené; 7. rozdělování slov.)	193
§ 37. Číslovky druhové a <i>j.</i> — (Cv. 3. slohové: můj denní život; 5. a 6. zpodstatnělá přídavná jména, též vlastní jména.)	197

§ 38. Zájmena, zejm. vztažné <i>jenž</i> . — (Cv. 1. náš — svůj; 2. jejich — jich, jejich — její; 5. příslovce ze zájmen; 7. slohové: procházka městem.)	200
Závěrečné úkoly	206

Hlava VII. VERŠ, RÝM, STROFA. — PŘEHLED HLÁSEK.

§ 39. Verš, rým, strofa. — (Cv. 2. dělejte verše! — 3. Doplňte rýmy!)	208
§ 40. Přehled hlásek. Slova onomatopoická. — (Cv. 1. a 2. pravopisná; 6. slohové: blíží se prázdniny.)	212
Závěrečné úkoly	216

B. Havránek - L. Kopecký - Ed. Starý - Al. Ziskal:
 Cvičebnice jazyka českého pro druhou třídu středních škol. → Vydala Česká
 grafická Unie a. s. v Praze. ← Tiskem fy Bergmann v nár. správě, Česká Lípa.
 První vydání 1934, dotisk 1945.